

KYRKJEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 127

Kjem ut
kvar måned

Mai 1941

Utgjevar og redaktør:
Prost Slaattelid
Davik

12. årg.

Stille.

Stille, mitt sørgende hjerte,
stille for Herren, din Gud!
Stille i glede og smerte,
stille for Frelserens bud.

Stille i prøvelsens tider,
stille i fristelsens strøm,
stille i larmende strider,
stille! og fred er din lønn.

De små ting.

Av prost A. F. W. J. Prytz.

Griper oss revene, de små rever som
forderver vingården.

Salomos høysang 2. 15.

Disse ord er blitt anvendt som et bilde på de »små synder«, som skjemmer, ja ødelegger et kristenliv. Det kan være nødvendig at vi fester oppmerksomheten ved disse ting.

La oss dog først begynne med å spørre hverandre: Med hvilken rett taler vi om en »liten« synd? Er overhodet en synd noen sinne »liten«? En synd hvormed vi både bedrøver Gud og skader både andre og oss selv? Å nei, vi har nok ingen som helst rett til å bruke ordet liten om noen som helst synd. Vi må medgi det. Vi må medgi at det er vår slappe syndserkjennelse og vår slappe moralfølelse som bringer oss til å betegne noen synd som liten. Derfor er den gjengse, overfladiske tale om synd som ubetydelighet, skrøpelighet, »småtterier«, »bagateller«, »ikke verdt å tale om«, farlig — og smittende og bestikkende, fordi den er behagelig for kjød og blod. Den fører oss bort fra den rette vurdering av et kristent menneskeliv og hva man har rett til å kreve av det.

Det skal nemlig huskes: et menneskeliv slik som det er de fleste menneskers lodd å leve det, består ikke av store, epokegjørende avgjørelser og handlinger, ikke av glimrende taler, nei — av små valg, av små begivenheter og gjerninger, av ringe, dagligdagse ord. Nei — et alminnelig menneskeliv leves på det jevne, det er ikke noe glimrende og glitrende og glinsende ved det — tvertom. Og det gjelder derfor at disse såkalte småting blir tillagt det verd, som tilkommer dem og derfor blir utført for Guds ansikt og med ansvarfølelse.

La oss vokte oss for de »små« synder, som man i alminnelighet ser på med slik overbærenhet. De er så ødeleggende både for ens eget kristenliv og for omgivelsene. Små ukjærligheter, uvennlige, stikkende, stundom også ufine og vågede ord, — upålitelighet når det gjelder avtaler og løfter i det dagligdagse, — unøyaktighet i handel og vandel og så videre.

Og la oss beflitte oss på de »små« dyder, små velvilligheter, — gode, vennlige ord, — høflighet, taktfullhet, — oppmuntrende, veiledende ord, — all den livets skjønnhet og finhet, som vi får leilighet til.

Ja, la oss i vårt menneskeliv, slik som det foreligger for oss, med alle livets dagligdagse småting, se vårt arbeidsfelt hvor vi er satt til å tjene både Gud og mennesker. La oss ikke anse det ringe og ikke verd våre anstrengelser. La oss tvertimot betrakte det med den største ærbødighet og omhyggelighet, for Guds ansikt søke å røkte våre oppgaver der. For det er syndig å tenke slik: »Dette småtteri er ikke noe å anstrenge seg med.« Oppgavene er saktens store nok for oss, bare vi var store nok for dem.

Gud hjelpe oss til troskap i det daglige liv, hans hellige navn til ære og andre mennesker og oss selv til velsignelse.

Vær tro i det små,
de veie som Herren har gitt oss å gå.
Hva vi til hans ære, til menneskegavn
får utført i Jesu det hellige navn,
det lille vi evner for Gud å få gjort,
i sannhet er stort.

Jeg vil være tro
til, Herre, du gir mig den evige ro.
O, lær mig å øve den hellige dyd,
som smykker de fromme som skjønneste pryð —
å leve i troskap og der holde ut.
O, hjelp mig, min Gud.

Tidens trykk.

Stykket som er teke av boka: »Harde tider har vi døyet« er skrive av den kjende **Gustava Kielland**. Det gjev ein glytt inn i den seige ukuelege vilje, i tru til Gud og med friskt mot å stri seg gjennom vanskane.

Aaret 1812 var et Misvextaar; en fast uaf-ladelig Styrtregn slog Axene til Jorden, der laa de flade og druknede paa Ageren. Elve og Bække svulmede til en usædvanlig Høide og bortskyllede mangel Ager og Eng. Saa kom streng Kulde, og de Agre som havde undgaaet Oversvømmelse frøs bort. Nøden blev stor og endnu større Aaret efter paa Grund af Misvexten; og fiendtlige Krigsskibe sørgede for, at der ikke kom Korn fra andre Lande. Om der blev Hungersnød over hele landet ved jeg ikke, men jeg husker at Nøden var stor i Drammen. Brød og Mel var ikke at faa; jeg tror neppe en gang de Rige havde Brød. Man kunde faa kjøbt Kjød, Flesk, Smør, Ost og Melk, men ikke en smule Mel. Mor stod sig tappert i denne Tid, tabte ikke Modet, var altid trøstet og fornøiet; jeg, som altid har været yngre af Sind end af Aar, vidste ikke engang hvad Nød vi var i. Mor var rolig, saa var jeg det ogsaa. Mor kjøbte Melk, Smør og mager hvid Ost. Vor lille Have forsynede oss med mange Næringsmidler, det var utroligt hvor rigt den bar.

Til Frokost fik vi et Par tykke Skiver Ost, Mor som aldri havde kunnet spise Ost, fortærede tappert sitt Stykke. »Jeg liker denne Osten jeg, Du,« sagde Mor, »den smager akkurat, som jeg skulde bide i en Skindhanske.« Sommetider sa hun: »Idag skal vi leve fint Gustava, vi skal have Kjødsuppe til Middag.« Saa tog hun Næper.

Gulerødder, Persille og Poteter, dette blev kogt i Vand med lidt Salt, et Par varme Poteter blev utgnedet i lidt rigelig Smør og spedet op til en Jevning, der tilligemed lidt Ingefær og Peber blev kogt i Suppen. Naar vi da sad ved Mors lille dækkede Sybord med hver sin Portion Suppe, sagde hun gjerne: »Deilig Suppe, synes Du ikke, den smager akkurat som Kjødsuppe.« Jo det synes jeg. Jeg hungrede aldrig i den Tid, men var ofte meget sulten. Naar jeg sagde dette til Mor, sagde hun: »Gaa ud i Haven, Du, Barnet mit, og tag Dig en Gulerod,« og det gjorde jeg, gned den af med Græsset, vaskede den af ved Brønden og spiste den uskrabet.

Engang i denne Tid sad Mor og jeg ved vort ordentlige dugede Middagsbord, midt paa Bordet stod et Fad rygende, sprukne Poteter, nylig optagne af Haven, et Saltkar og et Krus friskt koldt Vand. — Da kom min Fætter Kristian Blom ind og hilste paa os. »Sæt Dig ned, Kristian, vi spiser Middag ser Du,« sagde Mor. Han satte sig hos os ved Bordet: »Maa jeg spise Middag med Eder, Tante?« »Ja, kom Du, hvis Du vil tage til takke med fattig Leilighed, Du ser Retterne for Dig.« Jeg gik ud efter Serviet, Tallerken og Kniv, og Kristian gav sig ifærd med Poteterne. Det blev en lystig Middag, vi spøjte og lo, spiste Poteter og Salt og drakk alle tre av et Krus. Da vi havde reist os fra Bordet, kyssede Kristian Mors hånd og sagde saa forunderlig alvorlig: »Tak for Maden, Tante.« Jeg saa Taarer i hans Øine og kunde ikke begribe hvorfor. Senere gik det op for mig, at min kjære varmhjertede Fætter var bleven rørt over den Glæde og Tilfredshed, med hvilken vi nød vort yderst tarvelige Middagsmaaltid.

Vor Klædedragt var i disse Aar ikke synderlig elegant. Mor syede en Søndags- og en Hverdagsdragt til mig af to gamle Sengeomhæng, det ene blaat med røde Striber, og det andet hvidt med blaa, denne var Søndagsdragten, og jeg var noksaa pen om Søndagen med renstrøget Kjøie. *Vort Liv i den Tid var en fuldstendig Opfyldelse af Herrens Lofte: »Jeg vil være Enkers Forsørger og Faderløses Fader.«*

Nøden og Hungeren voxede i Byen. Blege

förgremmede Sømandskoner, hvis Mænd enten var Fanger eller ikke kunde faa Hyre eller Arbeide herhjemme, gik omkring i Husene og bad om Hjælp. Magre forsultede Børn saa man overalt i Gaderne. Den utilstrækkelige, usle og kraftløse Næring, som man maatte nøies med, bevirkede Sygdomme. En voldsom Blodgangsepidemi grasserede i Drammen, jeg ved ikke om den udstrakte sig over hele Landet. Den angreb ogsaa Mor, og hun blev meget syg. Nu kom der tunge Dager og Nætter for os. Mor laa tilsengs og jeg pleiede hende Dag og Nat, saa godt jeg kunde. Lægen boede paa den anden Side af Elven, og jeg turde ikke forlade Mor saa lang Tid, som det behøvedes for at ro over til ham; der var ingen Bro over Elven den Tid, dog fik jeg engang sendt Bud til ham, men han kom ikke, han var sikkert overlæst med Sygebesøg.

Jeg tror ikke Mor spiste noget i flere Dager, men jeg husker at jeg gav hende Saft at drikke, jeg tror det var Blaabærsaft. Mor blev saa syg at hun begyndte at fantasere; det var ængsteligt at høre paa. En Aften vilde hun ud af Sengen og ligge paa Sofaen; jeg hjalp hende derhen. Lige over Sofaen hang et stort Speil; foran det stod et lidet Bord, ved hvilket jeg sad og læste i en Spøgelseshistorie for at holde Øinene aabne (ikke just nogen beroligende Lektüre for en liden Sygevokterske). Mor begyndte at mumle nogen uforstaaelige Ord. Jeg saa op og saa i Speilet ligeoverfor mig et lidet, blegt, magert Barneansigt med blaa ringe under de vemodige Øine. Jeg stirrede paa det og begyndte at blive ængstelig. »Det er mig selv,« tænkte jeg; men ræd var jeg alligevel, og ræddere og ræddere blev jeg, efterhvert som jeg betragtede det lille Ansigt, der saa paa mig med et Par forskrækkede Øine. Jeg begyndte at skjælve og turde ikke vende Øinene bort fra det; det forekom mig da som om Speilbilledet da vilde fare lige paa mig. Da rørte Mor paa sig og vilde tilbage i Sengen; min Skræk var øieblikkelig borte, og jeg hjalp Mor tilsengs. Jeg tror denne Nat var den værste i hendes Sygdom. Hun var ikke længe syg, men længe mat.

Naar jeg tænker tilbage paa denne tunge,

ængstelige og farlige Tid, undrer jeg mig over at jeg kunde bære alle disse Tilskikkelser med saa meget Mod, Styrke og Udholdenhed, som jeg gjorde. Den lille fattige, ensomme, hjælpeløse trettenaars Jente græd vel ofte hjertelig bedrøvet; men hun blev hverken hjerteangst eller forknyt. Hun arbeidede og vaagede Nat og Dag saa godt hun kunde, blev mager og bleg, men ikke syg. Gud hjalp hende godt igjennem det alt, endskjøndt hun ikke dengang kjendte og forstod hans ubegribelige og frelsende Kjærlighed.

Våre døde.

27. mars: Martines Reielsson Endal; e., kårmann; f. 1849; alderdom.

Stat med os i vor sidste Nød,
Giv os i Gud en salig Død.

Notisar.

Døpte: 30. mars Oddvar Trygve, f. 6. sept. av f. Alfred Pedersson Angelshaug og k. Margit Olsdr. (f. Trollebø). — S. d. Marit Petra, f. 8. jan. av f. Arnold Pedersson Nore og k. Hilja Pedersdr. (f. Maurstad). — 10. april Petra, f. 8. jan. av f. Harald Kristofersson Rutledal og k. Dagny Johansdr. (f. Kvalheim). — S. d. Mague Gunnar, f. 17. jan. av f. Anders Rasmusson Rørvik, Ervik, og k. Magnhild Gustavsdr. (f. Ervik). — 11. april Ragnar Olav, f. 2. jan. av f. Kristofer Rasmusson Vingelven og k. Hanna Olsdr. (f. Humborstad). — S. d. Marit Petra, f. 3. febr. av f. Karl Matiasson Ødegård og k. Malfriid Larsdr. (f. Førde). — S. d. Arnulf Karl, f. 26. des. av f. Apollonius Antonsson Liset og k. Petra Kristensdr. (f. Ytrehaug). — S. d. Magnus, f. 11. nov. av f. Oskar Eliasson Svoren og k. Hemy Olsdr. (f. Oldeide). — S. d. Ashjörg f. 15. des. av f. Rasmus Olsson Bakke og Ragna Nikolaidr. (f. Åsen). — 13. april Atle, f. 6. febr. av f. Alf Andersson Skarstein og k. Dina Didriksdr. (f. Isane). — S. d. Olav Matias, f. 23. febr. av f. Hans Olsson Myklebust og k. Olufine Olsdr. (f. Heggelund).

Ofringar: Rugsund 11. april til heidningmisjonen kr. 71.27. — Totland same dag til heidningmisjonen 30.70. — Davik 13. april til prostihjelppepresten 44.60. — Kjølisdal, kollekt 13. april til indremisjonen 65; ofring 14. april til det same 130.45.

Innsamling i Levdal 7. mars til sjømannsmisjonen kr. 90.80.

Ved basar i Davik 15. april for Davik kristelege foreiningshus vart desse vinstane vunne såleis: Bytø av Birger B. Indredavik, sengteppe Anne-

Lise Indredavik, ullteppe Oppedal (Måløy). ullteppe Hans Indredavik, putevar pastor Kvåle, golfjakke Jon Austreim, ei bok Anton S. Endal, kaffiduk Bjarne H. Endal, premieobligasjon Inga Løvøll, mynsterteppe Borghild Wiik, gardiner Hans A. Endal, tøfler Annbjørg Isene, sofapute H. Årdalsbakke, »Ljosstrålar« Lovise Daviknes, »Stille Stunder« Brita Strand. — O. Wiik, H. Gjengedal, Kr. Hamre, P. Daviknes vitnar at trekkinga gjekk rett føre seg.

Prostimøte for sokneråda skal det vera på Ver-eide sundag 25. mai.

For 100 år sidan. Døde: 22. mai 1841 Malene Pedersdtr. Endal, gardmands kone, 40 år. — Vigde: 10. mai Ole Olsen Lunde, tjenestekar, Davik prestegård, 49 år, og Aagaathe Møchlebust, 46 år, dtr. til Matis Samsonsen Møchlebust, Alfot.

Utvandra til Amerika frå Davik; 1869: Ole Iversen Wiik; Helge Larsdtr. Roseter (Ekornbakke). 1870: Severin Olsen Dommestein og hustru Malene Abelsdtr. (Isene); Peder Abrahamsen Bustelien. — 1871: Rasmus Andersen, Martines Mathiasen Vik, Serine Rasmusdtr. — 1872: Gregorius Eriksen Lofnæs, hustru Mari Olsdtr. og 9 born; Kristian Knudsen Humborstad; John Thorgersen Indre Isene med hustru Ragnhild Olsdtr. og 1 barn; Anne Kristine Thorgersdtr. Isene; Knud Baltzersen ytre Davik; Martines Absalonsen Syrheller og hustru Ingeborg Bentsdtr., John Martinussen ytre Isene, hustru Else Abelsdtr. og 7 born; Jørgen Anthonsen Indre Davik; Arne Olsen Daviknæs; Kristiane Olsdtr. Myklebust, Alfot. Gunhild Andersdtr.; Peder Pedersen og hustru Thomine Gullaksdtr.; Hans Augustinussen Kolsæter, hustru Gjertrud Martinusdtr. og barn Andreas; Dortha Abelsdtr. Hessevågbakke.

Kvittering for kontingent. Malene A. Kjollesdal. Einar Hunskaar, Peder Nygård 4 kr. — Rasmus Bøen, Ingeborg Klubben, Johan Klubben, August Hammen, Simon Skorpen, Elise Hunskaar, Anders E. Nore, Peder Navekvien, Guttorm Endal, Amalie Lillehaug, Gudmund Steinset, Reinert Liset, Hanna Berle, Astrid Ødegård, Matias Ødegård 2 kr. — Søster Oline Vingelven, Kristian Hunskaar, Sjøgni Hunskaar, Robert Nygård, lærar Hunskaar, Nils N. Hammen, Paul P. Midtbø, Jens Reksnes, fru Hilda Hopen, Elisabet Hestevik, Samuline Hestevik, Nils Nyborg 3 kr. — Petrine Hammen, Didrik Hestevik, Anton J. Berle, Matias Hennoy 2.50. — O. M. Totland, R. Andenes, Kristen Ytrehaug 5 kr. — Tilsaman 103 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Gudstenester:

1. pinsedag	1. juni: Davik.
2. pinsedag	2. juni: Rugsund.
Freeinings sundag	8. juni: Alfot.
1. s. etter treeining.	15. juni: Totland.
2. s. etter treeining.	22. juni: Davik og Kjollesdal.
3. s. etter treeining.	29. juni: Rugsund.

Soga om Saul fra Tarsus.

III.

Den siste natta i heimen er forbi, reisedagen er komen. Den gamle slave som ein gong hadde leidt Saul til skulen, har med fårer i augo pakka den vesle kista hans og har teke den på herda. Den tunne, svart-hærde, bleike guten har sagt farvel med alle heime, og kista og slaven og faren og guten er på veg ned etter bakken til byen og til hamna. Grannane er interesserte og venlege. »Farvel, Saul, farvel! Lukke til, lukke til.« Såleis byrja den ferda som enda under skarprettarsverdet på den vakre sletta ved dei salvianske kjeldene utanfor Roms murar.

Det tunge fønikiske frakteskipet med det vesle altaret i stammen før dei gudane som har med havet og handelen å gjera, glid seint langs med kysten åt Palestina til Cæsarea. Det har passert Tyrus og Sidon, og kryssar no den bukta som fører inn til Esdralon-sletta.

Eg stod ein gong på ei høgd i Galilæa og hjelpte ein gut til å sjå gjennom kikker-ten min på ein dampbåt som lossa varer i denne bukta. Og no tykkjest eg sjå ein mann som går opp ein bakke i Galilæa, synleg frå sjøen. Det er ein ung mann som ber nokre plankar på aksla. Han legg plankane ned og skyggjer for augo med handa og står og ser på det fønikiske handelsskipet. Han fylgjer det med augo til dess det kverv bort bakom Karmelfjellet. Så går han vidare. Han skal byggja eit hus, han er timbermann. Og eg høyrer ei røyst, ei frisk, ivrig gute-røyst. »Far«, seier Saul, »kva heiter den store landsbyen der langt inne på høgdenene?« »Han heiter Nasaret,« sa faren, »og han har ikkje noko godt ord på seg«.

IV.

Saul kom til Jerusalem ikring 8 år før Jesus tok til med si gjerning. Jerusalem på den tid var ein sivilisera, luksuriøs by, der damene var namngjetne for sine elegante klede. Der var eit godt poststell og pakkepost. Dei hadde aviser, og i urolege tider sende styremaktene blada ut endå til på sab-baten.

(Meir).